

**COUNCIL OF UNITED CIRCASSIA
RADA ZJEDNOCZONEJ CZERKIESJI
BİRLEŞİK ÇERKESYA KONSEYİ**

<https://united-circassia.org>
info@united-circassia.org
ul. Kowalska, nr 5, lok. 203,
miejsc. Lublin, POLAND

10 Mayıs 2024

Saygıdeğer TBMM Üyeleri,

Birleşik Çerkesya Konseyi olarak bu çağrıyla Rusya İmparatorluğu'nun gerçekleştirdiği Çerkes Soykırımı'na dikkatinizi çekmek için yazıyoruz.

Rusya İmparatorluğu, 1763 yılında fiili olarak başlattığı Çerkesya işgali sırasında milyonlarca insanın ölmesine, yüzbinlerce ailenin parçalanmasına, köy ve kasabaların yakılarak yok edilmesine, ormanların ve doğal yaşam alanlarının tahrip edilmesine yol açacak vahşi uygulamaları sistematik olarak gerçekleştirmiştir. 1864 yılında tüm gücü tükenen Çerkes Ulusu'nun sistematik biçimde sürgün edilmesine başlanmış ve takip eden yıllarda hastalık ve açlık nedeniyle yüzbinlerce insan sürgün sırasında hayatını kaybetmiştir. Geride anavatan Çerkesya'da çok az sayıda Çerkesin yaşamasına mücadele edilmiştir. Böylelikle Çerkes Ulusu'nun nüfusunun yüzde 90'ından fazlası öldürülmüş ya da anavatanlarından sürgüne gönderilmiştir. Bu, Ruslar için yeterli olmamıştır. Ruslar, tarihimizi çarpıtmayı kolaylaştırmak için 6000'den fazla tarihi ve kültürel mekânı yok etmiş ve bu topraklardaki varlığımızı silmeye çalışmıştır. Bugün Çerkes Ulusu dünyanın 40'tan fazla ülkesinde dağınık bir şekilde yaşamını sürdürmeye çalışmaktadır. Ayrıca Çerkeslerden boşaltılan yerlere sistematik olarak farklı ülkelerden getirilen, Rusya imparatorluğuna sadık uluslar yerleştirilmiştir. Tüm bu bilgiler dönemin etkin devletleri olan İngiltere, Fransa ve Osmanlı raporlarında ve diğer tarihi kayıtlarda açık bir şekilde yer almaktadır.

Aradan 160 yıl geçmiş olsa da acımız çok tazedir. Çünkü daha önce ataalarımızı öldüren, şu anda da dilimizi, kültürümüzü, kimliğimizi ve bu dünyadaki varlığımızı katletmeye devam eden soykırımın acısını yaşamaya devam ediyoruz. Geçen zaman içerisinde Rusya'da üç farklı yönetim biçimi (Rusya İmparatorluğu, SSCB, Rusya Federasyonu) hayata geçse de Çerkes Ulusu lehine adil bir telafi ve düzeltme çabasının olmaması acıların çok taze, hafızanın son derece canlı ve haksızlık duygusunun yoğun şekilde hissedilmesinin temel nedenidir. Bununla birlikte günümüzde Rusya İmparatorluğu'nun selefi olan ve hali hazırda hakkında soykırım suçu nedeniyle Uluslararası Ceza Mahkemesi tarafından yakalama emri bulunan biri tarafından yönetilmekte olan Rusya Federasyonu da emperyalist uygulamaları devam ettirmektedir. AGİT'in 2023 yazında deklare ettiği (OSCE Vancouver Declaration-2023, Article 14, s. 35) gibi Rusya, esaret altında tuttuğu Çerkes Ulusu gibi uluslara karşı sistematik baskı ve sömürü uygulamalarını sürdürmektedir. Günümüzde Çerkes gençleri basit ve asılsız suçlamalar yüzünden uzun süreli hapis cezalarına mahkum edilmekte ve bazıları cezaevlerinde ağır işkence sonucunda hayatını kaybetmektedir. Bu işgalci devlet çehresini ve adını ne kadar değiştirirse değiştirsin -Rusya İmparatorluğu, SSCB, Rusya Federasyonu- özü ve suç yöntemleri aynı kalmaktadır.

İnsanlık olarak modern çağın en çok bilinen soykırımlarından olan Çerkes Soykırımı'ndan gerekli dersler çıkarılabilsen Holokost, Holodomor ve Srebrenitsa gibi soykırımlar önlenebilirdi. 18. ve 19. yy'da Çerkeslerin yaşamış oldukları olaylar doğru şekilde tanımlanabilirse ve Rusya'nın bu yüz kızartıcı eylemleri resmi şekilde insanlık hafızasına "soykırım" olarak kaydedilebilirse gelecekte muhtemel soykırımların önlenmesi için bir şansımız olabilir. Dönemin etkili devletlerinin raporlarında ve araştırmacıların kitaplarında Çerkes Soykırımı ile ilgili bilgilerin açıkça yer alması, adaletin tesisi ve insanlığın bu soykırımdan gerekli dersi alması için yeterli değildir. İnsanlığın utancı olan Çerkes Soykırımı'nın asırlar sonrasında bile hesabının soruluyor olması, gelecek nesillere insanlık adına daha sorumlu davranmaları gerektiğini ifade eden güçlü bir mesaj olacaktır.

Soykırımın önlenmesi ve mağdurlar için adaletin sağlanması amacıyla, insan haklarının korunmasına ve küresel ölçekte baskı, şiddet ve adaletsizliğin durdurulmasına temel oluşturan aşağıdaki uluslararası belgeler dikkate alınmalıdır:

- 18 Ekim 1907 tarihli Lahey, IV Sayılı, *Kara Harbinin Kanunları ve Adetleri Hakkında Sözleşme*,
- Ulusların kendi yönetim biçimlerini seçme hakkını kabul eden, 14 Ağustos 1941 tarihli *Atlantik Bildirisi*,
- 26 Haziran 1945 tarihinde kabul edilen *Birleşmiş Milletler Antlaşması*,
- 9 Aralık 1948'de kabul edilen *Soykırım Suçunun Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi*.
- BM Genel Kurulu tarafından 10 Aralık 1948'de kabul edilen *Evrensel İnsan Hakları Beyannamesi*.
- 28 Temmuz 1951 tarihinde BM tarafından kabul edilen *Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Sözleşmesi*.
- 3 Eylül 1953 tarihinde kabul edilen *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi*.
- 14 Aralık 1960 tarihinde BM tarafından kabul edilen *Sömürge İdaresi Altındaki Ülkelere ve Halklara Bağımsızlık Verilmesine İlişkin Bildiri*,
- 21 Aralık 1965 tarihinde BM tarafından kabul edilen *Her Türü Irk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşme*,
- 16 Aralık 1966 tarihinde BM tarafından kabul edilen *Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme*,
- 25 Kasım 1981 tarihinde kabul edilen *Din veya İnanca Dayanan Her Türü Hoşgörüsüzlüğün ve Ayrımcılığın Tasfiye Edilmesine Dair Bildiri*,
- 20 Kasım 1989'da kabul edilen *Çocuk Haklarına Dair Sözleşme*,
- 18 Aralık 1992 tarihinde BM tarafından kabul edilen *Ulusal ya da Etnik, Dinsel ve Dilsel Azınlıklara Mensup Kişilerin Hakları Bildirgesi*,
- 07.02.1992 tarihli Kabardey-Balkarya SSCB Yüksek Sovyeti'nin N 977-XII-B. sayılı *Rus-Kafkas Savaşı yıllarındaki Çerkes (Adıge) Soykırımı'nın Kınanması* kararı,
- 29 Nisan 1996 tarih ve No: 64-1 No'lu Adıgey Cumhuriyeti Devlet Konseyi'nin Çerkes Soykırımını tanıma kararı ve Rusya Federasyonu'na müracaatı,
- 13 Eylül 2007 tarihli *Birleşmiş Milletler Yerli Halkların Hakları Bildirgesi*,

- Ayrıca, Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği veya bölgesel düzeyde kabul edilen diğer ilgili uluslararası belge ve sözleşmeler, insan haklarını güvence altına almakta ve gasp edilen hakların iade edilmesi gerektiğine vurgu yapmaktadır.

Gelecekte herhangi bir soykırımın ve ağır insan hakları ihlallerinin önlemesini amaçlayan tüm bu belge ve sözleşmelerin gerçekten samimi bir anlam ifade edebilmesi ve başarı ile uygulanabilmesi için insanlık tarihinin kara bir sayfası olan Çerkes Soykırımı'nın insanlık tarafından görmezden gelinmemesi ve resmi olarak tanınması gerekmektedir.

Soykırım ve sürgün gibi acı olayların yaşanmaması için uluslararası işbirliğinin ve dayanışmanın önemi inkar edilemez bir gerçekliktir. 101 yıl boyunca Rusya'nın istilalarına karşı vatanını kahramanca savunan Çerkes Ulusu, uluslararası toplum tarafından yalnız bırakılmasaydı Ruslar Çerkesya'yı işgal edemeyecekti ve tüm dünyayı ve insanlığı tehdit edebilecek güce ulaşamayacaktı. Çünkü Rusya'nın süpergüce dönüşmesine temel etken Çerkesya'nın işgali ile edindiği geo-stratejik konum ile birlikte Çerkesya'nın zengin yeraltı ve yer üstü kaynaklarıdır. 160 yıl sonra, bir kez daha uluslararası toplumdan Çerkes Ulusu'nu verdikleri varoluş mücadelesinde yalnız bırakılmalarını diliyoruz.

Bu nedenle Birleşik Çerkesya Konseyi ve aşağıda isimleri sıralanan kişiler olarak, TBMM'nin insanlık adına aşağıdaki önlemleri almasını talep ediyoruz:

1. Rusya İmparatorluğu'nun XVIII ve XIX asırlarda Çerkes Ulusu'nu topluca yok etmek amacıyla gerçekleştirdiği sistematik eylemleri "soykırım" olarak tanımanızı,
2. Çerkes Ulusu'nun bağımsızlık hakkını, kendi kaderini tayin etme hakkını, tarihi vatanlarında devletlerini yeniden kurma hakkını ve Çerkes Soykırımı için tazminat hakkını tanımanızı,
3. Çerkes Soykırımı'nı açıkça kınamak ve 1763-1864 yılları arasındaki Kafkas Savaşı sırasında, Rus hükümetlerinin ve rejimlerinin ardışık olarak gerçekleştirdiği ve halen sürdürdüğü Çerkes Soykırımı'nın tanınmasını ve soruşturulmasını sağlamak üzere Lahey Uluslararası Mahkemesi'ne taşınması için gerekli adımları atmanızı rica ediyoruz.

Bununla birlikte Çerkes Ulusu'nun dilini, kültürünü ve kimliğini tehdit eden sorunlarla başa çıkabilmesi için ve varlığını devam ettirebilmesi için Çerkes Ulusu ile her alanda etkili bir dayanışma içinde olmaya davet ediyoruz.

Saygılarımla,

Kenan KAPLAN

Birleşik Çerkesya Konseyi Genel Başkanı

Ek:

İsim listesi,

Çerkes Soykırımı hakkında bilgilendirici poster.